

potentielt forurenende stoffer ad søvejen og dermed bidrage til at mindske risikoen for havforurening fra skibe.

Derudover indeholder rammeafgørelsen bestemmelser om straffemyndighed (jurisdiktion) og om udveksling af oplysninger, herunder i form af et varslingsystem vedrørende havforurening. Et medlemsland, der er i besiddelse af oplysninger om forurening eller truende forurening, skal straks informere øvrige berørte EU-lande om en eventuel risiko for spredning af forureningen. Endvidere skal det eller de medlemslande, som har mulighed for at retsforfølge lovovertræderen, underrettes. Hvert medlemsland skal udpege kontaktpunkter til at varetage disse opgaver, idet en hurtig indsats mod spredning af forurening på havet forudsætter effektiv og hurtig information. En hurtig indsats vil ofte være afgørende for en forureningskatastrofes omfang.

De væsentligste lovgivningsmæssige konsekvenser af udkastet til rammeafgørelse er, at strafferammens maksimum i straffelovens § 196 om grov miljøkriminalitet skal hæves fra den nuværende strafferamme på fængsel indtil 4 år til fængsel indtil 6 år.

Endvidere må det i lovgivningen sikres, at det vil være muligt at idømme 2 års fængsel, hvis forureningen er sket inden for rammerne af en kriminel organisation, uanset forureningens omfang.

3. Baggrunden for udkastet til rammeafgørelse

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15. – 16. oktober 1999 blev der udstukket en række retningslinier for gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Det Europæiske Råd fastslog en styrkelse af kampen mod grænseoverskridende kriminalitet som ét af kerneområderne for den fremtidige indsats og pegede blandt andet på miljøkriminalitet, som ét af de områder, der burde prioriteres højest. I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors er i punkt 48 anført:

»Med forbehold af de bredere områder, der er omhandlet i Amsterdam-traktaten og i Wien-handlingsplanen, mener Det Europæiske Råd, for så vidt angår de nationale straffelove, at bestræbelserne på at opnå enighed om fælles definitioner, fælles regler for, hvad der udgør strafbare handlinger, og fælles straffe i første omgang bør koncentreres om et begrænset antal områder af særlig relevans såsom ... miljøkriminalitet.«

Blandt andet på baggrund af olietankskibet Prestige forlis i november 2002, der forårsagede en miljøkatastrofe ud for Galiciens kyst, tilkendegav Det

Europæiske Råd på sit møde i København den 12. – 13. december 2002 sin faste beslutning om at træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at undgå lignende katastrofer i fremtiden og udtrykte tilfredshed med Kommissionens intention om at undersøge behovet for yderligere specifikke foranstaltninger.

I fortsættelse heraf tilkendegav Rådet for Den Europæiske Union (retlige og indre anliggender) på råds-mødet den 19. – 20. december 2002, at man burde overveje supplerende foranstaltninger med henblik på øget strafferetlig beskyttelse af miljøet, især havene.

Kommissionen fremsatte den 5. marts 2003 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser. Endvidere fremsatte Kommissionen den 2. maj 2003 et forslag til Rådets rammeafgørelse om skærpelse af de strafferetlige rammer med henblik på håndhævelse af lovgivningen til bekæmpelse af forurening fra skibe.

Europa-Parlamentet afgav den 13. januar 2004 udtalelse om udkastet til rammeafgørelse.

Der blev opnået politisk enighed om udkast til rammeafgørelsen på råds-mødet den 21. – 22. december 2004. Præambelbetragtningerne blev ikke drøftet i den forbindelse.

Udkastet til rammeafgørelse supplerer som nævnt forslaget til direktiv om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser. På grund af indbyrdes sammenhæng mellem udkastet til rammeafgørelse og forslaget til direktiv skal disse vedtages samtidigt, jf. ovenfor under punkt 1.

Udkastet til rammeafgørelse har løbende været forelagt Folketingets Retsudvalg og Europaudvalget. Udkastet til direktivforslaget har løbende været forelagt Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg og Europaudvalget.

4. Indholdet af udkastet til rammeafgørelse

Som nævnt ovenfor under punkt 2, er formålet med udkastet til rammeafgørelse at sikre et mindsteniveau for beskyttelse af havmiljøet i EU. Rammeafgørelsen forpligter således medlemslandene til som minimum at straffe for overtrædelser som nævnt i rammeafgørelsen og fastlægger samtidig et mindsteniveau for strafferammernes maksimum.

I sammenhæng hermed sikres, at der i alle EU-lande kan straffes for medvirken, og at også juridiske personer kan straffes. Rammeafgørelsen indeholder desuden bestemmelser om straffemyndighed (jurisdiktion).